

своїв собі дві заповіді. Перша то було власне почуте того обов'язку, а друга, то потреба ненастанної праці. Я бачив від малечку, що нашому селянинові ніщо не прийде за дармо, що нам ні від кого ніякої ласки надіяти ся. Тільки те, що з чужого культурного добра присвоїмо собі також власною працею, стане нашим добром. От тим то я старав ся присвоювати нашому народові культурні здобутки інших народів і знакомити інших з його житем».

Після промови Франка відчитано привітні письма з різних сторін України й з чужини.

Відтак відбув ся концерт зложений зі співу, музики й деклямацій.

В тім-же році, на місце «Зорі» та місячника «Жите і Слово», заложено великий журнал «Літературно-науковий Вістник», а Франко став в нім одним з найбільше видатних співробітників. Ту поміщувались його поезії, що увійшли в збірки: «Семпер тіро», «Із днів журби» та «Мій Ізмарагд». Ту друкувались оповідання з гуцульського життя: «Терен у нозі» та «Як Юра Шикманюк брив Черемошем». Крім дрібніших та більших оповідань, як : «Гриць і панич», «Хома з серцем і Хома без серця», появляють ся там дві його великі повісти: «Великий шум», з панцизняних часів, яку залюбки читають інтелігенти, як також більш освічені селяне та «Перехрестні стежки», де представлений молодий адвокат Рафалович, суспільний діяч, який хоче працювати для народа з пожертвуванем власного щастя, стрічає однак на дорозі багато ворогів, при тім переслідуваний й караний властями, теж в знаки даєть ся йому селянська байдужність, які набрались тільки одного досвіду, що панська ласка якось ніколи хлопови на добро не вийшла. Всі ті противности поборює молодий ідеаліст. Гарно змальований катюга Смальський, урядник, який не має більш нічого до роботи, як запиватись та побивати жінку. В загалі ціле багно повітового міста добре представлене.

Майже в кожній книжці Л. Н. Вістника крукувались його коротші та довші замітки, наукові праці та критичні статі про українських письменників: Михайло Старицький, Самійленко, Леся Українка, Павлик М., Петрушевич, Гушалеви́ч і т. д. Гарні його студії про світових письменників.

VI.

Хорим, розбитим нервово застала Івана Франка вибухаюча війна. Як розказують, з боєм і рівночасно немов-би не відчуваючи відносив ся Франко до розгріваючих ся перед Його очима подій. Прийшла евакуація Львова, російські війська увійшли в місто і заняли його. І. Франко, живучи у віллі під Львовом переїхав у місто. Постійним товаришом в ті дні був його давний друг Павлик. Але зимою 1914 р. і Павлик помер. Страта потрясла І. Франком. Новий розстріл збільшив ся.

Так І. Франко прожив у Львові 1914 рік і початок 1915.

Що було після відвороту російських військ у Львові з Франком, незвісно. Зі Львова доходили лише скупі відомости і про Франка було